

LICG HUISDIERENBIJSLUITER

DE HANDLEIDING VOOR HET HOUDEN VAN HUISDIEREN

Serie vogels

Amazonepapegaai

Amazona spp.

De overwegend groene amazonepapegaai is een van de bekendste papegaaien. Het is een interessante vogel, hij is erg intelligent en trainbaar. Wie zo'n papegaai wil aanschaffen, moet zich wel heel goed voorbereiden en ervaring opdoen met het houden van papegaaiachtigen. Een amazonepapegaai kan het beste samen met een andere papegaai worden gehouden. Geef hem bovendien veel tijd en aandacht, goede huisvesting en de juiste voeding.

Kies het juiste dier voor uw situatie: lees vóór het kopen eerst of de amazonepapegaai het huisdier is dat u zoekt.

Algemeen

Amazonepapegaaien (*Amazona* soorten) zijn vogels die zowel in de huiskamer als in een volière gehouden kunnen worden. Het zijn zeer intelligente, temperamentvolle en sociale dieren. Ze komen van nature uit Zuid-Amerika, het noordelijk deel van Mexico en het Caribisch gebied, waar ze in grote groepen in het tropisch regenwoud leven. Een amazonepapegaai kan bij een goede verzorging en voeding zo'n zeventig à tachtig jaar oud worden. Vele halen dat helaas niet. Gemiddeld bereiken ze een leeftijd van ruim vijftientig jaar.

Verschillende varianten

Er zijn ongeveer dertig soorten amazonepapegaaien, waarvan een aantal in ons land gekweekt wordt. Bekende soorten zijn de geelvoorhoofdamazonen, de blauwvoorhoofdamazonen, de oranjevleugelamazonen en de geelwangamazonen. Het zijn middelgrote vogels van gemiddeld 38 centimeter groot met een spanwijdte (de afstand tussen de vleugeltippen als hij zijn vleugels uitspreidt) van 48 centimeter. De basiskleur van de meeste soorten is groen, met blauwe, gele of anders gekleurde aftekening op de kop en vaak oranje gekleurde ogen. Iedere soort heeft zijn eigen temperament en karakter, maar over het algemeen zijn amazones extraverte vogels die behoorlijk fel kunnen zijn. Sommige soorten, zoals de geelnekamazonen en de dubbele geelkopamazonen, zijn ernstig bedreigd. Ze staan op CITES bijlage I, EU bijlage A. U heeft een CITES certificaat nodig en moet een administratie bijhouden als u deze vogels wilt houden. De andere amazonepapegaaien staan op CITES bijlage II, EU bijlage B.

Van nature

Amazonepapegaaien komen voor in Zuid-Amerika, van Mexico tot in Argentinië en in het Caribisch gebied, maar de meeste leven in het stroomgebied van de Amazonerivier. Ze wonen in de tropische regenwouden. Daar leven ze in paren of kleine familiegroepjes en houden onderling contact door het maken van contactgeluiden. In de morgen verzamelen de groepen zich vaak om voedsel te zoeken. Sommige trekken kilometers ver rond. Vaak slapen ze ook in grote groepen. Amazonepapegaaien vinden vaak een partner voor het leven en zijn echte hollenbroeders. Het nest wordt fel verdedigd en vooral de mannelijke amazonepapegaaien kunnen behoorlijk agressief zijn.

Huisvesting

Amazonepapegaaien zijn sociale dieren die graag met één of meer soortgenoten samenleven. Ze kunnen zowel binnenshuis als buiten in een volière worden gehouden. Bij zonsopkomst en zonsondergang zijn ze nogal luidruchtig. U zult dus maatregelen moeten nemen om geluidsoverlast te voorkomen.

Wie wil kweken, kan de vogels het beste in een groep huisvesten, zodat ze zelf koppels kunnen vormen. Geef elk koppel daarna echter wel een eigen verblijf, want in de broedtijd kunnen ze agressief zijn naar andere papegaaien. Dat kan leiden tot levensbedreigende verwondingen.

Een volière moet een tochtvrij binnenverblijf hebben. De temperatuur moet daar in ieder geval boven 10 graden Celsius blijven. Zijn de papegaaien nog niet gewend aan buitentemperaturen, houd dan de temperatuur in het binnenverblijf gelijk aan de temperatuur die de vogels gewend zijn.

Wilt u papegaaien die gewend zijn om binnen te zitten, overzetten naar een buitenvolière? Start daar dan bij voorkeur mee in het late voorjaar of in de zomer bij buitentemperaturen van minimaal zo'n 15 graden en gunstige weersomstandigheden (geen regen of wind die de gevoelstemperatuur

omlaag brengen). Het is verstandig om papegaaien geleidelijk te laten wennen aan de buitentemperatuur. Dit kan bijvoorbeeld door binnenshuis de temperatuur stap voor stap wat omlaag te brengen. Zet de vogels daarna over in het binnenverblijf van de volière, waarbij de temperatuur van de binnenvolière gelijk gehouden wordt aan de laatste temperatuur binnenshuis. Breng die opnieuw stap voor stap wat verder omlaag. Zorg dat de verwarming die u gebruikt om het binnenverblijf te verwarmen voldoet aan alle veiligheidseisen. De vogels moeten zich niet kunnen branden en de verwarming mag geen giftige dampen of gassen vrijgeven bij verhitting!

Oudere, zieke of (deels) kale vogels kunnen zichzelf minder goed warm houden. Voor hen is een binnentemperatuur van tenminste 20 graden Celsius aan te raden. Een gerichte warmtebron (bijvoorbeeld een warmtelamp) kan bovendien gebruikt worden om plaatselijk de temperatuur verder te verhogen naar zo'n 25 tot 30 graden, zodat de vogel zelf kan kiezen om warmer te zitten.

Als zitstokken kiest u het beste natuurlijke takken met variabele dikte. De bodembedekking in een volière kan bestaan uit metselzand. Maak de volière liefst zo groot mogelijk: voor een koppel is de minimale afmeting 3 x 2 x 2 meter (lengte x breedte x hoogte) met een binnenverblijf van tenminste 1 bij 1 meter. Voor een grotere groep moeten de afmetingen uiteraard aangepast worden.

Wie amazonepapegaaien in een kleinere groep in de huiskamer wil houden, kan het beste twee mannen of eventueel een man en een pop (vrouwje) nemen. Bij de laatste combinatie kunnen de vogels echter een paartje gaan vormen, en dan kunnen ze agressief worden naar hun verzorger. Twee poppen is niet aan te bevelen, want die kunnen naar elkaar erg onverdraagzaam zijn. Als u meerdere amazones in de huiskamer houdt, kan het bovendien gebeuren dat ze elkaars schreeuwgedrag versterken. Soms wordt dan ook aanbevolen om een amazone te combineren met een andere soort, zoals een *Pionus* of bijvoorbeeld een grijze roodstaartpapegaai.

Een kooi in de woonkamer moet zo groot mogelijk zijn en er moeten minimaal twee zitstokken zijn. Voor één amazone moet de kooi minstens 120 x 80 x 100 centimeter groot zijn (lengte x breedte x hoogte). Bedenk dat de amazone in de natuur vrij rond vliegt. Een kooi van deze afmeting is alleen geschikt als bijvoorbeeld nachtverblijf. Een amazone is een intelligente vogel en zal zich snel vervelen. Ook kan het dier te dik worden door gebrek aan beweging. Kies dus liever voor een volière voor meerdere vogels.

De bodembedekking kan bestaan uit bijvoorbeeld kranten, zeoliet, beukensnippers of kokosbedding. Een voordeel van kranten of ander papier is dat hierop de ontlasting goed te zien blijft. Die geeft een aanwijzing over de gezondheid van de vogels. Let bij elke vorm van bodembedekking op of de vogels er niet van eten, want dat kan verstopping geven.

Geef twee vogels zeker in het begin ieder een aparte kooi. Kunnen ze goed met elkaar overweg dan is een kamervolière van tenminste 150 x 100 x 120 centimeter een optie.

Is het gaas van de volière of zijn de tralies van de kooi gemaakt van gegalvaniseerd ijzer of staal, dan moet dit voorbewerkt worden omdat het zink bevat, wat giftig is. Borstel het goed af met azijn en zet het enige tijd in de buitenlucht zodat het gaat oxideren (roesten), borstel de witte roest die ontstaat goed weg. Dat helpt een zinkvergiftiging ("new wire disease") voorkomen. Als er na verloop van tijd weer een wit laagje roest verschijnt moet dit herhaald worden. Bij roestvrij staal is dit niet nodig.

Vogels hebben UV-B licht nodig om vitamine D aan te maken. Dat is nodig voor de opname van calcium (kalk). UV-B licht zit in zonlicht, maar het komt niet door glas. Het is daarom goed als de papegaaien die binnen leven, bij mooi weer regelmatig even naar buiten kunnen om in de zon te zitten. Zorg er wel voor dat ze ook schaduw hebben en pas op voor kou en tocht. U kunt ook een lamp met UV-B licht gebruiken.

Daarnaast kunnen vogels ook UV-A licht zien en daarmee meer kleuren onderscheiden. Dat helpt hen bijvoorbeeld bij het kiezen van een partner of het uitzoeken van eten. Het beste is daarom om een lamp te gebruiken die zowel UV-B als UV-A licht uitzendt, zoals speciale daglichtlampen voor vogels. Zorg er altijd voor dat de papegaaien ook weg kunnen van de lamp, want ze kunnen ook verbranden als ze te veel UV-licht krijgen. Let bovendien op dat u zelf en ook uw kinderen niet recht in de lamp kijken, want dat kan de ogen beschadigen. Hoe lang u de lamp aan moet zetten hangt mede af van het type en de sterkte van de lamp, net als hoe hoog u de lamp moet hangen, dus laat u adviseren bij aankoop. Vraag ook hoe vaak u de lamp moet vervangen, want de hoeveelheid UV-licht wordt minder als de lamp ouder wordt.

Zorg voor voldoende licht maar ook een goede licht-donker cyclus. De papegaai heeft ongeveer 10-12 uur donkerte en rust nodig om voldoende slaap te krijgen. Dit is belangrijk voor zijn welzijn en gezondheid. Dek bijvoorbeeld de kooi 's avonds (deels) af met een doek, maar let wel op dat er nog genoeg frisse lucht moet zijn. Probeer te voorkomen dat de papegaai aan de doek knaagt en gebruik materiaal waar geen pluizen of draden vanaf komen die gevaarlijk kunnen zijn als de vogel ze inslikt. Flitslicht en geluid van televisie en radio kunnen de slaap verstoren. Doe 's avonds de gordijnen dicht zodat lichten van bijvoorbeeld auto's de vogels niet storen. U kunt ook de vogels in een andere kamer laten slapen, bijvoorbeeld door een verrijdbare kooi te kiezen of een extra (kleinere) slaapkooi te gebruiken. Op die manier wordt de nachtrust van de vogels zo min mogelijk verstoord. Kies de optie die voor uw vogel de minste stress geeft.

Een klimboom in de woonkamer is een aanrader, zeker voor vogels die gekortwiekt zijn. Ook vogels die vrij in de woonkamer mogen vliegen, gaan graag in een klimboom zitten. Let op dat er geen giftige planten of stoffen in de kamer aanwezig zijn. Berucht zijn loodkoorden in vitrage.

Zorg voor voer- en waterbakjes van materiaal dat goed schoon te maken is, bijvoorbeeld RVS. Er zijn kooien in de handel waar de bakjes met een speciaal kliksysteem in passen. Datzelfde systeem kan ook gebruikt worden om bakjes aan de klimbomen op te hangen. Kies voor kooien en speelstandaards die gemakkelijk schoongemaakt kunnen worden.

Onze woonkamers zijn vaak te droog voor amazonepapegaaien. Ze komen uit het regenwoud waar de luchtvochtigheid ongeveer 90% is. Douche of sproei de vogels daarom regelmatig en zorg voor badgelegenheid. Als u een plantenspuit gebruikt om uw papegaai te besproeien, moet deze leeg en droog weggezet te worden na elk gebruik om te voorkomen dat er schimmels en bacteriën in gaan groeien. Beter is het om de vogels mee te nemen onder de douche. Ook kan gebruik gemaakt worden van een luchtbevochtiger.

Zowel in de buitenvolière als het huiskamerverblijf moet voldoende gelegenheid zijn voor de vogels om bezig te zijn.

Verzorgen en hanteren

Amazonepapegaaien zijn erg intelligent en zullen u op zeker moment gaan uitproberen. Bent u daar niet op voorbereid en weet u niet hoe u daarmee moet omgaan, dan kunnen ze gaan schreeuwen en bijten. Verdiep u dus voor de aanschaf al in de opvoeding van een papegaai. Ook het leren hanteren van een amazonepapegaai vraagt een goede voorbereiding.

U kunt uw vogel trainen om netjes op een stok of op uw hand te stappen en bijvoorbeeld te accepteren dat zijn nagels gevild worden. Een goede training van uw vogel is zeer belangrijk om agressiviteit en andere problemen te voorkomen. Door de papegaai te trainen kan het dier meer vrijheid krijgen, wat goed is voor zijn lichamelijke en geestelijke gezondheid.

Wilde vogels brengen een groot deel van hun tijd door met voedsel zoeken en met sociaal en verzorgend gedrag. Om te zorgen dat zij ook in gevangenschap genoeg te doen hebben, is speelgoed noodzakelijk. Dat helpt om gedragsproblemen te voorkomen. Wissel dit vaak af of geef regelmatig nieuw, veilig speelgoed. Voerspeeltjes (fourageerspeelgoed) houden de vogel goed bezig. Het dier moet dan moeite doen om zijn voedsel te bemachtigen, net als in de natuur. Ook speeltjes die de papegaai met zijn snavel kan manipuleren en kapot kan maken zijn belangrijk en moeten altijd aanwezig zijn. Denk hierbij aan bijvoorbeeld speelgoed van leer of touw (zoals sisal of hennep) Geschikt zijn verder bijvoorbeeld ladders, schommels, doosjes om te slopen, verse takken om aan te knagen en dergelijke. U kunt ook zelf speelgoed maken.

Let erop dat het speelgoed veilig en van goede kwaliteit is, niet snel kapot gaat en geen scherpe of losse onderdelen, giftige verf of giftige metalen zoals lood en zink bevat. Ongeschikt zijn bijvoorbeeld speeltjes met kleine onderdelen, scherpe metalen ophanghaakjes of belletjes met klepels die los kunnen komen. Katoentouw moet vervangen worden als er draden vanaf kunnen komen die de krop, slokdarm of maag kunnen verstoppen, om tenen of nek kunnen draaien of waar de vogel zichzelf in kan ophangen. Dat geldt ook voor tentjes en dekentjes waar draden of pluizen af kunnen komen als de papegaai eraan gaat knagen. Rubber kan worden opgegeten en in open ballen kan de vogel met zijn kop in klem komen te zitten.

Sommige mensen laten hun vogels kortwieken, zodat ze ook veilig mee naar buiten kunnen, bijvoorbeeld op een papegaaienbuggy of op de fiets. Een nadeel is dat zij dan niet meer kunnen vliegen, een voordeel is dat ze meer vrijheid krijgen doordat ze gemakkelijker buiten hun kooi kunnen rondlopen. Het kan voorkomen dat de vogels aan hun veren gaan plukken na het kortwieken. Als daardoor de veerpapillen beschadigen, groeien de missende vleugelpennen niet meer terug. Het kortwieken van uw huiskamervogels kunt u, zeker in het begin, beter aan ervaren personen overlaten. Snavels die doorgroeien kunnen beter behandeld worden door uw vogelarts, omdat dit soort problemen vaak een medische achtergrond heeft.

Als amazonepapegaaien goed worden opgevoed, kunnen ze heel vertrouwd raken met de verzorger. Een amazonepapegaai die alleen gehouden wordt kan echter gedragsstoornissen gaan vertonen en bijvoorbeeld zijn eigenaar als partner gaan beschouwen of vereenzamen.

Knuffel uw papegaai niet te veel. Bij papegaaien raken alleen partners elkaar aan. Als u uw papegaai veel knuffelt, kan dat seksueel gedrag en frustratie opwekken. Ook kan de vogel steeds eieren gaan leggen, agressie gaan vertonen of zijn veren gaan plukken. Vooral de buik, rug, onder de staart en onder de vleugels zijn plekken die u beter kunt vermijden. Wilt u uw papegaai aanraken, kriebel hem dan kort over zijn kop.

Laat uw amazonepapegaai niet op uw schouder zitten, ze kunnen flink bijten en uw gezicht ernstig verwonden. Vooral grotere amazonesoorten zijn daarom niet geschikt voor een gezin met kinderen. Amazones kunnen fel en agressief zijn, vooral de mannetjes.

Het is belangrijk dat u regelmatig ontlasting en voedselresten verwijdert, zodat op de bodem rondscharrelende vogels daar niet mee in contact komen. Ververs wanneer nodig de bodembedekking, afhankelijk van het gebruikte materiaal. Ook de stokken, takken en speelgoed moeten regelmatig schoongemaakt of vervangen te worden. Hiervoor zijn speciale niet-schadelijke schoonmaakmiddelen te koop. Geef elke dag vers drinkwater.

Was goed uw handen voor en na het hanteren van de vogel of het verschonen van de kooi. Papegaaien kunnen ziekten (zogenaamde zoönosen) op mensen overbrengen.

Voeding

In het wild eten amazonepapegaaien veel verschillende voedingsmiddelen. Thuis kunt u uw amazonepapegaai het beste pellets, korrels of complete voerballetjes geven als basisvoeding. Hierin zitten de voedingsstoffen die hij nodig heeft. De vogel kan dan bovendien niet alleen de lekkere dingen uitzoeken om op te eten, waardoor tekorten zouden kunnen ontstaan.

Bij de dierenspecialzaak en de dierenarts zijn voor amazonepapegaaien speciale pellets in de handel. Amazones krijgen namelijk snel last van vervetting en leverkwalen en hebben een andere samenstelling van hun voer nodig dan andere soorten papegaaien. Krijgt uw amazonepapegaai nu geen voer in de vorm van pellets (of korrels of complete voerballetjes), dan kunt u het beste uw vogel daar toch aan leren wennen.

Soms wordt ervoor gekozen een menu van gevarieerde zaden te geven en dit aan te vullen met eivoer (met name in de kweekperiode). De kans op het ontstaan van tekorten aan bepaalde voedingsstoffen en het ontstaan van ziekten is dan echter groter, daarom zijn pellets de eerste keuze als basisvoer. Bij een verdeling van 70-80% pellets, aangevuld met een variatie van ander voedsel, zal uw papegaai voldoende voedingsstoffen binnenkrijgen.

Vul het dieet aan met vruchten en groenten. Geef eventueel een kleine hoeveelheid zaden en noten, bijvoorbeeld als beloning bij het trainen. Fruit en groente kunt u het beste geven in een ander bakje dan de pellets of korrels, dat is hygiënischer.

Geef nooit avocado of chocolade aan uw papegaai. Dat is giftig voor vogels.

Amazonepapegaaien eten twee maal per dag: in de ochtend en aan het einde van de middag. Verwijder dagelijks al het voer dat niet opgegeten wordt, zodat het niet vies wordt of gaat bederven en schimmelen.

Bij een goed uitgebalanceerde voeding zou uw papegaai genoeg calcium binnen moeten krijgen. Het kan goed zijn om toch wat grit te geven als extra calciumbron. Dat is vooral nuttig voor vogels die wat meer calcium nodig hebben, zoals wanneer ze in de groei zijn of als ze eieren leggen. Wilt u grit geven, doe dit dan in een apart bakje dat u wekelijks een paar uur in de kooi zet. Let wel op dat de papegaai er niet te veel van eet, want dat kan verstopping geven.

Grit is iets anders dan maagkiesel. Maagkiesel is veel harder en wordt gebruikt om zaden in de maag fijn te malen. Dat is nodig bij vogels die zaden in hun geheel inslikken. Omdat papegaaien hun zaden pellen, wordt aangenomen dat ze geen maagkiesel nodig hebben.

Zorg voor dagelijks schoon drinkwater.

Zie voor meer informatie over de juiste voeding voor papegaaien ook het artikel 'Voeding van papegaaien en parkieten' op www.licg.nl.

Voortplanting

Het verschil tussen mannen en vrouwen is bij de meeste soorten amazones niet te zien. De mannen zijn over het algemeen iets forser met een grotere snavel, maar ook daar zijn uitzonderingen op. Voor geslachtsbepaling kunt u het beste een DNA-test laten uitvoeren. Eventueel kunt u ook een endoscopie (kijkoperatie) laten doen door een gespecialiseerd vogelarts. Een endoscopie is echter een medische ingreep en dus veel belastender voor uw vogel! Amazonepapegaaien kunnen geslachtsrijp worden wanneer ze tussen de vijf en twaalf jaar oud zijn. In de broedperiode, die hier in Nederland rond april begint, kunnen vooral de mannen agressief gedrag gaan vertonen. Wilt u met amazones gaan kweken, dan moet u daar goed rekening mee houden. Een amazonepop (vrouwetje) legt tot vier eieren in een broedblok. In het wild blijven de jongen soms jarenlang bij de ouders.

Veel vogels zijn in het verleden met de hand door mensen grootgebracht, omdat dit tammere vogels op zou leveren. Dit is echter een fabeltje: de meest stabiele vogels zijn door de ouders zelf in samenwerking met de kweker grootgebracht, het zogenaamde 'co-parenting'. De jongen verlaten de ouders dan ook pas wanneer ze zelfstandig eten en - liefst in een buitenvolière - hebben gevlogen.

Handopfok mag tegenwoordig niet meer, behalve als dat noodzakelijk is omdat bijvoorbeeld de ouders overleden zijn. Wettelijk is vastgelegd op welke leeftijd amazonepapegaaien van hun ouders mogen worden gescheiden. Dit verschilt per soort. Voor de geelvoorhoofd- en blauwvoorhoofdamazonen is dit bijvoorbeeld 89 dagen, voor de geelwangamazonen 85 dagen. In Bijlage 1 van het Besluit Houders van Dieren kunt u opzoeken welke leeftijdsgrens er geldt voor elke soort.

Ziekten en aandoeningen

Een gezonde amazone is alert en levendig. Bij gezonde vogels is de ontlasting vrij stevig, grijsgroen of bruin, afhankelijk van het dieet, met een witte gedeelte erin. Een zieke amazone zal niet snel laten zien dat hij ziek is: het zijn prooidieren, en als je laat zien dat je kwetsbaar bent, dan zul je sneller gegrepen worden door een roofdier. Wanneer een zieke amazone 'bol' gaat zitten, of een afwijkende of hoorbare ademhaling gaat vertonen, moet u direct naar een vogelspecialist gaan. Wie amazonepapegaaien houdt, doet er goed aan ze jaarlijks te laten checken door een dierenarts die ruime ervaring heeft met papegaaien.

Een dof verenkleed kan op een slechte conditie wijzen. Gele ontlasting kan wijzen op leverproblemen, iets wat bij deze vogels voor kan komen wanneer ze jarenlang alleen maar zaad hebben gegeten.

Ziekten kunnen o.a. worden veroorzaakt door virussen. Het polyomavirus kan vele verschillende verschijnselen geven.

Het circovirus veroorzaakt de beruchte PBF (snavel- en veerrotziekte). De ziekte komt voornamelijk voor bij vogels jonger dan drie jaar. De belangrijkste verschijnselen zijn symmetrische kaalheid, en doordat de donsveertjes worden aangetast krijgt de snavel een glanzende in plaats van een doffe kleur. Ook komen snavelafwijkingen en mogelijk nagelafwijkingen voor. Het afweersysteem wordt aangetast en er kunnen allerlei complicaties optreden. De acute vorm van het circovirus komt voornamelijk voor bij papegaaien jonger dan zes maanden. Ze zijn sloom, stoppen met eten en kunnen gaan braken. Deze vogels hebben geen veer- of snavelafwijkingen. Deze laatste vorm wordt vaker gezien.

PDD of het Kliermaag-dilatatiesyndroom wordt veroorzaakt door een Borna virus en kan lijden tot een verwijding van de kliermaag door aantasting van de zenuwen die het maagdarmkanaal besturen. Ook kunnen er afwijkende verschijnselen van het zenuwstelsel zijn.

Papegaaienziekte (psittacose) wordt veroorzaakt door een *Chlamydia* bacterie. Symptomen lijken op verkoudheidsverschijnselen zoals een neusuitvloeiing, moeilijk ademen, ontstoken ogen en vaak ook afwijkende ontlasting. Meestal zijn de vogels ernstig ziek. Deze ziekte is ook besmettelijk voor mensen (en is dus een zoönose).

Voor u een papegaai mee naar huis neemt, is het raadzaam om de vogel te laten testen op bovengenoemde ziekten en met de verkoper een afspraak te maken over teruggave van de vogel als er iets niet goed is.

Een andere ziekte is aspergillosis, een luchtwegaandoening veroorzaakt door schimmels. Door verminderde weerstand en door verkeerd voer (uitsluitend zaden) kunnen vogels deze ziekte oplopen.

Darminfecties kunnen het gevolg zijn van darmparasieten, schimmels of bacteriën. Pas op dat u geen oud of beschimmeld fruit of ander voer in de kooi laat liggen.

Vogels kunnen niet tegen de damp van sterk verhitte pannen met anti-aanbaklaag (PTFE), ze kunnen hieraan overlijden. De kooi mag dus niet in de keuken staan, maar denk ook aan bijvoorbeeld gourmetpannetjes! Ook andere dampende stoffen zoals schoonmaakmiddelen, geurkaarsen, deodorant of vlooienspray en ook rook van bijvoorbeeld sigaren of sigaretten of een open haard kunnen schadelijk zijn voor vogels. Gebruik dat soort middelen en sprays dus niet in de kamers waar de vogel leeft en houd de dieren in een rookvrije ruimte.

Pas op voor loodvergiftiging door het eten van loodkoord dat vaak onderaan vitrage zit. Verschijnselen zijn braken, diarree en afwijkingen van het zenuwstelsel zoals 'dronken' gedrag, schrikkerig zijn of blind lijken.

In alle bovenstaande gevallen en wanneer u twijfelt over de gezondheid van uw papegaai is het raadzaam om zo snel mogelijk contact op te nemen met een vogelspecialist. Om u te helpen bij het oplossen van gedragsproblemen kunt u uw vogeldierenarts inschakelen voor een volledig onderzoek en voor adviezen. Ook kunt u een gedragstherapeut voor papegaaien inschakelen.

Benodigde ervaring

Om deze papegaaien op een verantwoorde manier te houden is ervaring met papegaaien nodig. Het is sterk aan te raden om, vóór aanschaf van de vogels, een cursus over papegaaiengedrag te volgen. Een amazonepapegaai is geen vogel voor beginners.

Aanschaf en kosten

De beste tijd om een amazonepapegaai aan te schaffen is na de ruiperiode, omstreeks oktober/november. Papegaaien koopt u het beste bij een kweker die aangesloten is bij NBvV, Pakara of één van de andere bonden. U kunt ook bij een gespecialiseerde dierenwinkel terecht die zijn vogels koopt van betrouwbare kwekers.

Officiële kwekers geven hun vogels een vaste, gesloten voeding. Sommige soorten amazones zijn bedreigd en staan op CITES bijlage I, u heeft een EU-certificaat nodig om aan te tonen dat u de vogel legaal verkregen heeft en u moet een administratie bijhouden. De overige amazonesoorten staan op CITES bijlage II, u heeft dan geen EU-certificaat nodig maar u moet wel aankooppapieren bij uw vogel krijgen die aantonen dat het dier legaal verhandeld is. CITES regelt de internationale handel in bedreigde dieren en planten. De handel in en het bezit van beschermde dieren is aan strikte regels gebonden. Kijk voor meer informatie op de website van CITES of bij RVO. Sinds 2007 is het bovendien verboden om in het wild gevangen vogels te importeren naar de EU. Is uw vogel na deze datum geboren dan moet hij dus een gesloten voeding hebben om aan te tonen dat hij in gevangenschap is geboren.

Koop alleen vogels met aankoopkeuringpapieren zodat u kunt zien of de dieren vrij zijn van de belangrijkste besmettelijke ziektes. Koopt u een jonge vogel, let dan op dat deze door zijn ouders is grootgebracht, uitgevlogen is en zelfstandig kan eten. Let op dat de papegaai niet jonger mag zijn dan wettelijk is toegestaan.

De aanschafprijs voor een amazonepapegaai hangt af van de soort en loopt van € 450,- tot ongeveer € 800,- voor de meer gangbare soorten. Minder vaak voorkomende soorten zijn duurder.

Pellets zijn er in vele soorten, reken op prijzen vanaf € 0,75 per vogel per dag. Daarbij komen dan nog de groenten en het fruit en ook wat noten of zadenmengsel om mee te belonen bij de training. De kosten voor bodembedekking hangen af van welk type u kiest. Natuurlijk zijn er aanschafkosten voor een grote kooi of volière, reken op zeker 325 euro. Er wordt aangeraden een jaarlijkse gezondheidscheck te laten doen bij een vogelarts. Daarnaast kunt u extra dierenartskosten krijgen als uw dier onverhoopt ziek wordt, houd daar rekening mee.

Aandachtspunten

- Een amazonepapegaai kan zo oud worden dat hij u overleeft. Het is dus van groot belang dat u nadenkt over wat er moet gebeuren wanneer u er niet meer bent. Er zijn stichtingen die bemiddelen en adviseren bij adoptie.
- Bedenk dat een vogel in huis veel stof en rommel geeft! U zult uw huis moeten inrichten op uw vogel zodat hij geen gevaar loopt als hij uit de kooi is en u zult veel moeten schoonmaken.
- Een papegaai heeft elke dag gerichte aandacht nodig, alleen in dezelfde ruimte zijn is niet voldoende. Heeft u daar, zijn leven lang, de tijd voor?

Het Landelijk InformatieCentrum Gezelschapsdieren biedt onafhankelijke en betrouwbare informatie over het houden van huisdieren.

Versie: april 2024

©LICG

Kijk voor de meest recente informatie op www.licg.nl